

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, November' 28-dikán, 1820.

Nagy Britannia.

A' felső háznak Nov. 10-dikén tartott ülése nagyon nevezetes vala annyiban; hogy a' perlekedés, a' Királynéra nézve kedvezőleg ütött-ki. Ezen ülésnek egész folyamatja's követkevései, ekképpen adat-tnak elé egymásból folyó rendel: —

A' kérdés e' vala, hogy felolvastás-sék-e a' Bill harmadikszor? A' Lordok ekképpen adták vótumaikat: Gróf Morley a' Bill ellen votizált, minthogy a' ház-
ságtörés világosan nincs megmutatva, 's különben is ezen egész perlekedés ellen-kezik a' politikával. Lord Manners éppen ellenkezőt erőssített. Herceg Bedford hosszasan beszéllvén, beszédét illy sza-
vakon végzette: „Beesületemre jó lelki-
esmerettel mondom, hogy a' Királynét ártatlannak tartom.“ — A' Chesteri Püs-
pök úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy sajnálja, hogy a' Királynének elváloszta-
tását illető jóvállás (a' sokszor fennforgott Clausula) a' Billben megtartatott, mint-
hogy ő erre jó lelkiismerettel votumát nem adhatja, melyre nézve inkább nem is voksol. — Lord Erskine ezen ülésben ismét felhordotta mind azokat az ellenve-
téseket, a' melyekre nézve ő ezen Billt, valamint a' Constitúzionális formákra, úgy
sikertelen voltára's politikai illetienségé-
re nézve, a' perlekedésnek egész folyta-
lattal ellenezte, 's végre kinyilatkoztatta,
hogy ennek magát most is tellyes ereje

szerént ellene szegzi. — Marquis Huntley úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy ő a' Királyné ellen voksol, mert bűnösnek tartja. — A' Londoni Püspök sajnálta, hogy ő, a' ki egyéb eránt a' Ministerek cselekedeteit helybe hagyja, az Elváltást illető Clausula miatt a' Billre nem votizálhat. — Lord Ellenborough most is mind azokat erőssítette, a' miket az előb-
beni ülésekben, t. i: hogy ő a' Királynét nagyon büntetésreméltónak tartja; 's hogy ötet effelől még azon tanúk is meggyöz-
ték, kiket a' Királyné a' maga tulajdon mechtségére eléállított: de mind e' mellett is politikai és Constitúzionális okok által kénszerítették arra, hogy a' Billnek, a' ma-
ga vótuma által pártját ne fogja.

Igy ment a' dolog pro és Contra, a' voksoláson egész végig, a' midőn a' lett a' resultatum, hogy a' kétféle vótumoknak öszszeszámaltatásakor úgy ta-
lálattott a' dolog, hogy azon Papi és Vi-
lági Lordok között, kik a' Billnek más-
dikszori felolvastatását kívánták volt, ti-
zenegygyén, most vagy éppen nem vok-
soltak, vagy pedig éppen a' Bill ellen
voksoltak; úgy hogy a' Billnek most csak
108-ezan fogták pártját, és 99 ellenzői
találattak; és így csak 9 vótumokból álló
többség által határozottat-meg. — E' volt
a' voksolás' resultatuma. — A' mi azután kö-
vetkezett, azt legjobban meg lehet magá-
nak a' Ministeri Kurirnak tudósításából ér-
teni, a' melly itt következik: —“

„A' Lordok' házából Nov. 10-dikén délutáni 2 órakor. A' voksolás resultátumát a' Ministerekkel ellenkező padon ülők nagyon kiáltozó örvendezéssel fogadták. Helyre állván végre a' csendesség, minekelölte a' Parlamentomi formálítások szerint ezen kérdés: Hogy elfogadtatik-e a' Bill, mint törvény? (s a' melly kérdésnek, ha elfogadtatik to pass a' neve), hallható szóval a' Lordok' gyűlése elejébe terjesztetett volna; Minister Liverpool felállván beszélni akart. Egyszermind Lord Dacre is felállott s kezében egy darab papirost tartván, azt mondta, hogy a' Királynénak egy újabb Protestálását akarja felolvasni. A' Lordok azonközben sokfelől felkiáltoztak, hogy a' Minister beszéljen, melyhez képpent Liverpool ekképpen beszélt: — „Mylordok! ha a' voksolás most is úgy ütött volna ki, mint akkor, mikor a' Billnek másodikszori felolvastatása, a' most is ezen ház előtt álló és megczáfolyhatatlan bizonygátételekre meghatározotatott: úgy én kötelességemnek tartanám, azt, további megvígáltatás és meghatározotatás végett, az alsó ház elejébe küldeni. Hanem, mint-hogy a' harmadikszori felolvasatást tárgyzó voksolás úgy üte-ki, hogy ezen harmadik felolvasatás csak 9 votumokból álló többség által határozotatott meg: erre nézve mostanában kötelességemnek tartom azt jóvallani: hogy a' Bill, nem ma, hanem mától fogvást számlálván hat hónapok mulva olvastassék fel (melly az Angliai formálítások szerint annyit tesz, mint a' kérdésben lévő Billt egészszen vissza venni, elnyomni).“ — Ennek hallására több felől hármasan kiáltották a' Lordok: halljuk! halljuk! halljuk!

„Helyre állván végre a' csendesség, Lord Montrose nagy hangon kikelt a' Lord Liverpool jóvallása ellen. Én, úgy mond,

tellyes és nyilvánságos meggyőződéssel fogtam pártját a' Királyné' bünös voltát illető Billnek: tehát kéntelen vagyok egész erőmmel ellene szegezni magamat a' Minister Liverpool jóvallásának. — Lord Grey is nagyon kikelt a' Ministerek ellen, azért, hogy ezen perlékedés által az Országot illy sokáig illy nagy mozgásban tartották. — Végezetre csakugyan tellyes megegygyczéssel megerössítette a' Lordok háza a' Lord Liverpool jóvallását: hogy vissza vétetessék a' Bill.

Az alatt, míg a' Lordok' házában a' voksolás folyt, a' Királyné' a' szála mellett a' maga szokott szobájában tartózkodván s Prokurátoraival tanácskozván, minekutánna 9 vótumokból álló többséggel csakugyan megerössítettett volna az ellene intéztetett Bill, s abból még semmit se tudván, hogy azt a' Ministerek ezen kevés többségre való tekintetből visszafogják venni: erre nézve akarta Lord Dacre által az említett Protestálást beadatni, melly azután a' Lord Liverpool jóvallása által szükségtelenné tétetett.

Tudiára esvén a' Londoni népnek, hogy micsoda resultatuma lett a' Lordok' házában a' Királyné' perének, azonnal legzabolátlanabb elvetemedésekre adta magát a' városnak minden részeiben. Elközelgetvén az estve, minden felé illy kiáltozás hallatott: Gyertyákat kell kitenni az ablakokba! A' melly házak ezen meghivattatásnak eleget nem tettek, azoknak ablakaik azonnal behajgáltattak, s berontattak. Illy sors érte a' többek közt, a' két Ministerialis Ujságok, a' Kurir és Morning Post' házaikat, a' melyről maga az első, Nov. 11-dikén, ekképpen ír: —“

„A' Souveraen-nép tegnap Londonnak főbb uczájin le s fel nyargalván, azt kívánta nagy kiáltozással: Hogy a' Ki-

rállyné' Triumphusának megünnepeltetésére meg kell a' várost világosítani. Ezen parancsolatnak kevések engedelmeskedtek, melyre nézve kövekkel és austrigatényökhel való hajgálás által tették azt foganatossá a' lármázók. Egy illy dühöködő sereg a' mi Ujságunk' Cancellariájának épületét is megtámodta. Minthogymi nem akartuk ezen házat megvilágosítani, tehát beverték minden ablakainkat. De még ezen triumphusokkal sem elégedtek meg a' Királyné' Radikális barátjai; már ahöz készültek, hogy ajtainkat berontsák és a' házra felmászszanak: de már most mi is segítséget kértünk, 's a' Lovas Testörző seregrek egy csapatja segítségünkre sietett. Az esztelenkedők ezen Lovasság által elszélesztetvén, mind más-más helyeken sereglettek össze, mind addig, míg végre éjféli után két óra felé Minshal Ur, az ezen környékbeli Politziai Biztos a' Riot-Aktát (a' Támadási törvényt) felolvastatni kéntelenítettvén, annak erejével megegyezőleg valami 10 vagy 12 főbb lármázók elfogattattak 's a' Politziai Cancellariába vitették. Ma (11-dikben) egész napon véghetetlen sokaságú nép tolongott ablakaink alatt, és mi az estvének elkövetkezésével ismét a' mult éjjelihez hasonló ostromoltatást várunk, de olly jó készülettel, hogy azt illendően vissza verhessük."

Ugyan ezen Kurir így fejezi-ki gondolatait a' Királyné' barátjainak örvendő kiáltozásaira nézve: —

„A' Királyné győzedelmeskedett! így kiáltoznak a' barátjai. De vizsgáljuk meg, hogy micsoda győzelem ez? — „Egy Bill, melly a' Királynét azzal vádolta, hogy egygyik szolgájával házosságtörést követett volna el, a' másodiksori felolvastatáskor 28 voksokból álló többséggel felolvastatik — ugyan akkor 95 Lordok

protestálnak ugyan ezen Bill ellen — de ezek közül csak 8-czan mérészlik irás-ban azt erőssíteni, hogy a' Királyné ártatlan legyen — a' többek megesmérik bünös voltát, csak azt a' büntetésnek módját nem hagyják helyben, melly a' Bill által jóvaltatott. Az Elvádoltatottnak pártfogóji látják, hogy mi nemü veszedelemnek örvénye áll előttök, tehát arra a' gondolatra vetemednek, hogy ravasz mesterség által segítsenek a' veszedelmen; tudják, hogy semmi törvényes oltalmazási készülésekkel nem bírnak; tudják, hogy az elválásnak meghatároztatása sok elméket nyughatatlankodtat; tehát minden iparkodássokat arra fordítják, hogy a' Billben ezen Clausula is meghagyattassék. Ez a' hadi ravaszság győzedelmeskede: látók valósággal, hogy azoknak neveik között, kik a' harmadik felolvastatás ellen voksoltak, több olly férfiaknak neveik talál-tassanak, kik a' Királyné ellen felhozott vádolási bizonyágtételéket csak egy szem-pillantatig is kétségbe nem hozták vala. Még egyszer megjegyezzük, hogy azt a' dolgot, a' mi a' felső házban tegnap (10-dikben) történt, legeggyűbb módon így lehet kifejezni: „99 Pairek ítélték úgy, hogy a' Királyné ellen intéztetett Bill nem jól volt megkészítve: de egyéberánt a' Királynét a' főbb vádoktól még is csak nyolcz Lordok oldozták-fel. Ó tehát a' feloldoztatás mellett is egész életében meg-mocsokoltatott 's megbélyegeztetett fog maradni. És micsoda koporsókö-írás fogja egykor az ő sirját ékesíteni? Talán a' Billnek első része, melyben a' legrútább házosságtöréssel vádoltatik, 's a' melly első-rész, vagy elő-szó, mint tagadhatatlanúl tudva van, a' Lordok' házának nagyobb része által megesmertetett!"

Az új Lord Májor is rendelést tett Nov. 11-dikén, hogy azon estve világo-

sittsák-ki a' Londoni tanácsháznak ablakait, és hogy ugyan azon világosítást Nov. 13-dikán (hétfőn este) is újítsák-meg. Ezen Lord Májornak Thorpe a' neve. Ez is a' Ministerekkel ellenkező részre tartozó ember. Az ő Polgármesterré lett választását Nov. 9-dikén inneplették a' tanácsház' szálájában fényes vendégséggel: de sem a' Ministerek sem a' Londonban lévő Követek közzül nem jelent-meg ott senki más, csak a' Spanyol Követ, Herzeg Frias. Ott voltak, mint hivatalosok a' Királyné' Olasz tanujsi is. Ezen Polgármesteri vendégségről is illy éles szavakkal emlékezik a' feljebb többször említett Kurir Nov. 10-dikén: —

„A' tegnapi Lordmájori vendégségben elragadtatással köszönték-el a' poharakat a' Királyné' egészségéért“ — így ír a' Times Újságlevelében az ő Felsege Irkálója, 's illy kérdést vét szavai után: talám hát azon társaság is, melly itt a' Polgármesteri asztalnál ült, csupa Radikálisokból állott? Mi (a' Kurir' írója) ezen kérdésre így felelünk: Tekintsetek az ott jelen volt embereknek a' neveikre 's látsátok-meg, hogy találtok-é csak egygyet köztök, a' ki magát már, mint a' Királyné' embere, úgy nem proklamálta volna? Nem minnyájan ezek közzé tartoznak-é: Grey, Thanes, Caernarvan, Lansdown, King, Erskine, Duncannon Lordok, 's Wilson Robert, Noel, Denman, Lushington, Creesey, Brougham, 's Hume Urak, kik ezen vendégségben mind jelen valának? Mi né-mű új bizonyosságul szolgál tehát ezeknek helybehagyó kiáltozása, arra, hogy ezért a' Királynét a' közönség csak egy Jotá val is elebb becsülne? Jelen voltak ám ott a' Királyné' izmos de félelmes tanujsi is, az Olasz Grófok és Grófnék, kik a' Királyi Sollicitátornak ellenkező kikérdezéseit ki nem állhatták. Ezen megaulónböztetett

Személyek úgy ordítottak ezen vendégségben, hogy azt jobban akár melly Londoni Radikális társaság se' cselekedhette volna. De hát az igaz-é továbbá a' mit a' Morning-Chronicle erőssít, hogy, mikor a' Ktrályért köszöntek-el a' poharat, ezt a' jelenlévők, helybehagyásból és futyölésből álló elegységgel fogadták volna? Igaz-é ez? Ha igaz, mi nem gondolunk azzal, hogy akár micsoda nevű emberek lehettek is azok, Pairek-é, az alsó ház' tagjai-é, vagy az alacsony népből való emberek, a' kik így cselekedtek, elég az a' dologhoz, hogy ezen esetben az ő magokviselete, leggonoszszabb és legmérge-sőbb radikalisság volt. Ezt, azon szálában minden egyenes gondolkodású embernek, mint gyalázatot érezni kellett. De nem tudjuk, hogy valyon volt-é vagy egy illy ember a' vendégek közt; mert nem hallottuk, hogy vagy egy közülök azon társaságot oda hagyta volna, a' melly magát így megalacsonyította. Mi kérjük Olvasóinkat, hogy vegyék jól figyelmekre ezt a' Londoni Polgári Elöljárók szemel előtt tegnap történt, émelységést okozó komédiát. Azon Királyné' egészségéért való pohárköszönés, hit a' Paireknek csaknem egész gyülekezete úgy megbéllyezett, hogy az, minden más aszszonyt végső inségre 's leg mélttyebb gyalázatra juttathatna, elragadtatással — a' Királyért való elköszönés pedig helybehagyó és kifutyólo elegységgel fogadtatek. Ám legyen! A' Királyné' barátjai mindazáltal nem másutt, hanem csak azok közt talál-tathatnak, kik Pérjjiének ellenségei! Ezen kitettző jegybel reájok lehet esmérni. A' Királyné' ucsákon tolongó barátjai olly embereket támodnak-meg baromi erőszakoskodással, mint Wellington és Anglessea; 's az ő válogatott barátjai megérikez-zal, ha a' Király' nevit kifutyólhették. A'

megkülömböztető linea széles és elég világosan ki van festve.

Londonban sok Egyházi gyülekezetek gyűléseket tartván, kérelmeket határoztak a' Ministerek ellen — 's beszéllik, hogy a' Királyné a' Ministereknél oly jelentést tétetett volna, hogy azt kívánja, hogy rendeljenek Királyi palotát számára lakhellyül, 's a' nevét tegyék-be az Egyházi imádságokba.

Spanyol Ország.

Az idegeneket 's azoknak tulajdonaihat illető törvény, melyet a' Cortesek meghatároztak 's a' Király is megerősített, következő Czikkelyekből áll: —

I. Czikk. A' Spanyol föld az idegen embereknél 's tulajdonaiknak megsérthetetlen menedékhelye, akár Spanyol Országban, vagy másutt akár hol lakjanak, csak a' Spanyol Monarchia Constitúzióját 's egyéb törvényeit, mellyek által a' Spanyolok kormányoztatnak, tarttsák tiszteletben — II. Czikk. Magában értődik, hogy egy ily szabad menedékhelynek engedtetése, a' Spanyol Ország 's más Hatalmasságok között fennálló Kötésekkel nem ellenkezhetik; hanem azonban, mint hogy a' Politikai Vélekedések nem tartatnak úgy mint ezen Kötésekbe' befoglaltatott tárgyak: tehát kinyilathoztattatik, hogy a' Politikai Vélekedésekért üldöztetett idegenek, Spanyol Országban lévén, az Országlószék által nem fognak kiadattatni, ha csak az említett Kötésekben kifejeztetett egyéb bűnök közül valamelyikre nézve magokat bűnösökké nem tették — III. Czikk. A' feljebb való Czikkelyben befoglaltatott személyek, és ezeknek tulajdonaik azzal az eltalaztatással

élnek, mellyel a' Spanyolok magok és tulajdonaik, a' törvényekkel megegyezőleg élnek — IV. Czikk. Az említett idegen tulajdonok a' hadakozás' idején se' Repressaliak' nevezete sem egyéb fogások alatt vagy valamenly okra nézve le nem tartóztathatnak és el nem vétettetnek, azon egy esetet kivévén, ha ezen tulajdonok vagy a' Spanyol Ország vagy pedig ennek Szövetségesei ellen hadat viselő Országlószékéi volnának.

A' Cortesek' gyűlése három ülésében azon segedelem kútföket vizsgálta-meg, mellyek a' Státus' közönséges adósságainak 's interesének fizettetésére fordíthatnak. Ezen segedelem kútfök közé rendeltettek az Alkudiai és Albuferai Herczegségek, az Albai Herczegné, 's a' Békesség' Fejedelme Godoy Emmanuel minden jóságaiól befolyó jövedelmek. A' külső Országokon élő, ott az Országtól reá bízott semmiféle hivatalt nem viselő Spanyoloknak jóságaióltól, egy huszad részszel több adófizetést kell venni, mint azok fizetnek, kik az Országban laknak. — Ezen alkalmatossággal Spanyol Orzágnak minden tartozásait felszámálván a' Finantziái Minister, a' jött-ki számadásából, hogy az Orzágnak oly adóssága, melytől interest fizet, 6814 millió Reálokra, 's ennek esztendőnként való interesse 235 millióra, az az adóssága pedig, a' melytől interest nem fizet 7406 millió Reálokra telik (öt Reálok a' mi pénzünk szerint egy ezüst forintra tétethetnek.)

A' Cortesek eltörlötték a' Királyi testőrző seregét, de úgy, hogy az abbatartozó emberek, az egyéb Regimentekben szolgálatot vehessanak.

Spanyol Amerika.

Régibb Ujságainkban írtuk, hogy a'

Spanyol Király a Cortesek Constitúzióját elfogadván, azonnal Beneleseket küldött a maga Amériikai Generálisaihoz, hogy az elpártolt tartományoknak Vezérekkel alkudozást kezdjenek, 's hívják meg őket az anyaországhoz való visszatérésre. Azt is kihirdettük már más alkalmatossággal, hogy a Királyi Generálisok iparkodásának még eddig nem lett kivánt foganatja. A levelezések, melyeket ezen Generálisok folytattak, egész valóságokban kihirdettettek az Oronokói Kurir által, a melyből az Európai Ujságok is kiadtak már néhányakat, mint némelylek itt is következnek:

Királyi Vezér Morillo ekképpen irt Carraccashól a mult Junius 17-dikén Montillóhoz, a Columbiali sereg vezéréhez: „Talám azon nagy és szerencsés történetekről, melyek az Európai Spanyol Országban a mult Mártziusban eléfordultak, Uraságod még minczen tudósittatva. Király ő Felsége mindenkor a maga szeretett népének boldogittatásában foglalkozván 's azon hatalonról, melynek birtokában az ő Felsége Ősei három századok alatt voltak, önként lemondván, a Monarkhia azon Constitúziójának megtartására, melyet a Cortesek meghatároztak, 's melly a Spanyol népnek közönséges akaratjává lett, megesküdött. Sem ohajtásai egyenességének 's igazságos voltának illy meghatározott bizonyosságát nem mutatta, sem alattvalóinak boldogittatásokért illy Hősi (Hérosi) áldozatot nem tett, egy Király is soha. Az anya Spanyol Ország azonnal letette ezen Constitúzióra a nevezetes hitet, 's az Amériikai Spanyol tartományok is nagy meglepéssel követték az ő példáját, 's illy nemes magokviselte által a hadakozás retentőségeinek véget vetének. Azon Uj-

ságdarabok, melyeket idemellékelve küldök, meg fogják Uraságodat ezen történetekről győzni. Egygyike a Király első lépéseinek, mielőst Spanyol Ország Constitúzionális tronusára fellépett, azon sokféle és fontos foglalatosságok között, melyeket a fundamentomos törvényeknek megváltoztatása magokkal szokott hozni, a' vala, hogy szemeit a Monarkhiának azon tartományaira vesse, melyek igen boldogtalan hadakozás által pusztítottak. Kesergő szívvel szemlélte a Király nagy birodalma szerencsétlen részeinek siralmas állapotjokat 's érezte azt, hogy atyai szívének boldogsága 's megelégedése, tökéletesek nem lehetnek addig, míg minden jó akaratját fel nem nyitja, 's míg minden útakat módokat el nem próbál ezen inségeknek elhárítására. Első lépése a' vala, hogy az idemellékelt proklamáziót népeihez intézze. Ebből jóság és mérséklettség tündöklene ki, 's ő Felsége ezért a' maga alattvalóitól háládatosságot, 's az idegenektől csudáltatást várhat. Ő Felsége a' maga nemes szívi ohajtásainak semmi féle keskeny határokat nem szabván, engemet különösen meghatalmazott, hogy a' más-ként gondolkozó tartományoknak Kormányzóikkal alkudozásba bocsátkozzak, véletemek gyűlést tarttsak, célzásaitokat 's kívánságaitokat megismerjem, 's ezen összegyülekezéseinkben minden mult történetekre való visszaemlékezést kioldtsák. Hogy a' Király akaratját tellyesítsem 's egyszermind a' magam tulajdom ohajtásaimnak is eleget tegyek, erre nézve tellyesen meghatalmazott Biztosok által a' különböző tartományokban mostan Országlo tisztii karokhoz járulok azért, hogy az atyafiak között fennálló ellenkezésnek, bizonyos, minden részeket hi-

elégítő, 's az emberi böltsésség szerént legmegeshetőbb módon, véget vessek. Hanem minthogy lehetetlen dolog az, hogy én benneteket felfegyverkezve meghal-gathassalak, vagy megérthesselek: szük-ség, hogy az ellenségeskedéseket szüntes-sük-meg, 's azon csendességet, melly a' józan okosságnak meghalgattatást szerez 's az indulatoknak hevességét mérsékli, állítsuk helyre. — Én ezen célzással a' mai napon az aláim tartozó tengeri és szá-rózi sergeknek külömbkülömb Vezéreik-hez olly parancsolatot küldöttem, hogy az ellenségeskedéseket szüntessék - meg a' nélkül, hogy mostani állásaikat elhagy-nák, 's ezen fegyverszünést, attól a' nap-tól fogva számlálván, a' mellyen Urasá-god ezen tudósítást venni fogja, egy hó-napig tarttsák-meg. Minthogy azonközben lehetelenség az, hogy ezen tudósítás az-on Országlószékkal (az Angusturai Or-száglószékkal) olly hamar közöltessék, mint kívántatna: erre nézve szükségesnek ta-láltam Uraságodhoz, mint a' hozzánk leg-közelebb találtató fő vezérhez járulni, 's reménlem, hogy Uraságod egy illy nagy fontosságú tárgyra nézve, az én magam-véleletének nyilvánáságos voltát, indúla-tonnak egyenességet, 's a' Királynak jó-ságát, a' ki egyedül csak a' maga nagy familiájának egygyesítettetését 's boldo-ggittatását hordozza szemei előtt, meg fog-ja esmerni. Isten tarítsa-meg Uraságotat.

„Pablo Morilló.

A' Montillo válasza Morilóhoz:

„Azon véghetetlen és kipótolhatatlan veszedelmek után, mellyeket a' Spanyol Generalisok, kik a' hadat folytatták, a' ma-gok vad és mindent semmivé tévő magok-viselete által a' szerencsétlen Amérikára

hoztak; az után, hogy Excellentiád itt min-den Országot, minden tartományt, a' ho-va csak lábait betette, gyászba borított 's vérbe feresztett, 's hol a' haza' legne-vezetesebb síjait vesztő helylén 's a' hohér' pallasa által ölette-meg, 's a' legnagyobb jószágokat elprédálta; az után hogy a' sze-gény népre olly rettentő adófizetéseket vetett, mellyek által annak csak leggya-lázatosabb rabszolgaságra való juttatására vagy tellyes semmivétettetésére céloz-hatott; 's végezetre, az után hogy Excel-lentiád, a' becületnek, a' talentumok-nak, 's a' tudománynak megjutalmaztatás-sokra, a' tömlőczöztetéseket, a' leggyal-lázatosabb megbántatásokat, 's a' legked-velenebb elnyomattatást tartotta volna fenn: igen későn jönnek Uram azon bé-kességi és megengesztelődési jóvallások, a' mellyekre Uraságod engem a' maga Ju-nius' 17 - dikén költ írása által meghi-vott. —

(Folytatása következik).

Török Birodalom.

A' Janinai Pascháról, minekutánna a' Konstanczinápolyi levelek sokáig sem-mi emlékezetet nem tettek volna, most azt emitik, hogy azon erős kastély körül, melybe bészárkozott, mindent elpusztítat-ván, minden iparkodással azon dolgozik, hogy az ostromlóknak annyi kárt tegyen, a' mennyit csak lehet. Azt beszélik a' kastélyból kimenekedett szökevények, hogy, minekutánna magát minden roko-naitól és egyéb közelről való hozzátarto-zóitól elhagyattatva lenni szemlélte, min-den kincsét, 's a' mi nagyobb még a' Há-rem-béli szép leánykákat is, a' mellette hűséggel megmaradott katonákkal közös-tette, megozította.

B é c s.

Az itt kijövő Udvari Ujságnak 270-dik számú darabjában illy megütszeltetéséről való tudósítást olvasunk:

Tekintetes Kovács János Egri születésű Ur, a' Hercege Palffy József két fijának Palffy Antal és Miklós Grófoknak legdani nevelőjök, a' maga válogatva szerzett, több mint 600 részint Egyházi részint egyéb tudományos munkákból álló, s ezer két száz Köteteknél többre telő könyvgyűjteményét, hazafiúi nemes buzgósággal, az Eperjesen mostanában felállított Görög Catholicus Püspökségnek önként való ajánlással adta; ezen kívül által adott az ott lévő mostani Püspök Úrnak ezer öt száz Bécsi becsi forintokat, olly végre, hogy az ifjú Papságnak s a' környülállások szerint másoknak is használásokra, a' még meg nem lévő, theologiai, jó becsű, ó és új munkák megszerzettessenek, s ezen mindenkor köz haszonra határozott Bibliothekával öszszecsatoltassanak; - arra is elkötelezte magát, hogy valameddig él, minden esztendőnként két száz forintokat ad ugyan ezen célra, s végezetre, hogy mihellyest Eperjesen a' Püspöki lakóház elkészül és a' Bibliothekának felállítatására szoba határoztatik, három ezer forintokat ad a' Püspökségnek, mint megmaradó és hasznosító fundust, hogy az említett közönséges Bibliothekára való gondviseletre fordíttassék. —

Császár és Király ö Apostoli Felsége, minekutánna a' Királyi Magyar Felséges Udvari Cancellaria által ezen hazafiúi, a' Religiónak előmenetelesítésére czélzó ajánlásról tudósítatott, a' maga ezzel va-

ló Felséges megelégedését a' fenn nevezett Alfadékozó Urnak Udvari Dekretum által kinyilatkoztatni és megparancsolni méltóztatott, hogy a' nemes adomány valamint a' nevezett Jólétvőnek megütszeltetésére úgy másoknak buzdításokra, a' Bécsi és Budai Ujságlevelek által közönségesen kihirdetessék.

Austriai Slézia.

A' Tropaui Ujságban jelentetik, hogy Pruszsus Király ö Felsége Nov. 21-dikén innét Berlinbe vissza indult, a' hova ö hónapnak 25-dikén estvére megérkezni szándékszott. — Rudolph Cs. K. Fő Hercege Cardinalis és Olmüzi Erseki Fejedelem ö Eminenziája, November 19-dikén a' Tropaui fő templomban istentiszteletet tartván, az öszszegyülekezett és a' templomba is be nem féro hívek' sohaságának Apostoli áldást adott. A' Pruszsus Király ö Felsége is jelen volt a' Korona Herceggel és egyéb kísérőjével együtt az istentiszteleten. Ez' nap' nagy ebéd volt Császárunk ö Felségénél, hol az Orosz Császári, s Pruszsus Királyi Felségek, most Tisztelt Rudolph ö Cs. Fő Hercegsége, a' Pruszsiai Koronaörökös, a' Weimári Hercegné ö Orosz Császári Nagyhercegaszszonysága és Férje, a' Felséges Monarkháknak minden itt lévő Ministereikkel s néhány egyéb fő rangú tisztjeikkel egyetemben, jelen voltak. Ezen estve theatromon voltak a' Fels. Császár Császárné, hol ezen című játékot adták:

„Die falsche Prima Donna. —
Egész végig benn maradtak ö Felségek s nagy örvendezéssel fogadtattak.